Az Európai Unió Tanácsa

Brüsszel, 2026. október 29.
(OR. en)

15032/26

SPORT 46
CULT 133

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a hagyományos sportokról és játékokról mint Európa kulturális örökségének élő kifejeződéséről és a testmozgásban való inkluzív részvétel hajtóerejéről – Jóváhagyás

A sportmunkacsoport megvizsgálta a fenti tárgyban készített következtetések tervezetét.

A mellékelt szöveget minden delegáció elfogadta.

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát: erősítse meg, hogy elvi megállapodás született a mellékelt szövegről, és továbbítsa a szöveget a Tanácsnak (EYCS) a 2026. november 20-i ülésén történő jóváhagyás, majd azt követően az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététel céljából.

MELLÉKLET

Tervezet – A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a hagyományos sportokról és játékokról mint Európa kulturális örökségének élő kifejeződéséről és a testmozgásban való inkluzív részvétel hajtóerejéről

A TANÁCS ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

TEKINTETTEL ARRA, HOGY E KÖVETKEZTETÉSEK ALKALMAZÁSA CÉLJÁBÓL:

1. a hagyományos sportokra és játékokra olyan testmozgásként, illetve versenyjellegű vagy nem versenyjellegű tevékenységként és szabadidős tevékenységként lehet tekinteni, amelyek a szellemi kulturális örökség sokszínűségének részét képezik; gyakorlásuk egyéni vagy kollektív módon történik, regionális vagy helyi közösségekben és identitásokban gyökereznek, nemzedékről nemzedékre szállnak, és a gyakorló közösség által elfogadott szabályokon alapulnak;

2. a hagyományos sportok és játékok dinamikusak, és hozzájárulnak a kulturális folytonossághoz és identitáshoz, a közös értékekhez és a társadalmi kohézióhoz. A fiatalabb generációk számára való hozzáférhetőségük és rendelkezésre állásuk elengedhetetlen ahhoz, hogy élő kulturális és sporttevékenységként fenntarthatók és átörökíthetők legyenek;

EMLÉKEZTETVE A KÖVETKEZŐKRE:

3. az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 6. cikke, amelynek értelmében az Európai Unió a sport területén hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 165. cikkének megfelelően az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához. Az EUMSZ 167. cikke úgy rendelkezik, hogy az Unió hozzájárul a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva nemzeti és regionális sokszínűségüket, valamint előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget;

4. a 2024–2027-es időszakra szóló, sportra vonatkozó uniós munkaterv, amely a hagyományos sportokat az „Integritás és értékek a sportban” elnevezésű kiemelt terület alatt tünteti fel;

5. egyes hagyományos sportoknak az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív UNESCO-listájára való felvétele, valamint a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékeinek létezése, amelyek egyes hagyományos sportokat és játékokat is magukban foglalnak;

6. az e következtetések mellékletében foglalt politikai kontextus;

HANGSÚLYOZVA, HOGY:

7. tekintettel *grassroots* jellegű és közösségi alapú szerveződésükre, a hagyományos sportok és játékok fontos szerepet játszhatnak az egész életen át tartó testmozgás és a tevékeny időskor előmozdításában, hozzájárulva a helyi közösségeken belüli folyamatos gyakorlásukhoz. Emellett a testi és mentális egészség és jóllét terén fontos előnyökkel járhatnak a hagyományos sportokban és játékokban részt vevő személyek számára;

8. a hagyományos sportokkal és játékokkal foglalkozó szervezetek gyakran önkéntesek által irányított olyan struktúrák, amelyek hozzájárulnak a társadalmi és közösségi rezilienciához;

9. a hagyományos sportokban és játékokban való részvétel előmozdíthatja például a társadalmi kohéziót és rezilienciát, az intergenerációs részvételt és eszmecserét, a környezettudatosságot, az oktatást, a turizmust, a regionális fejlődést, a vidéki és távoli területek életképességét, a helyi hagyományok és kulturális örökség megőrzését, valamint az aktív polgári szerepvállalást;

10. a hagyományos sportok és játékok hozzájárulhatnak annak sokszínűségéhez, ahogyan az emberek mozognak, játszanak, illetve interakciós módjaik sokféleségéhez. a hagyományos sportokban és játékokban való részvétel hozzájárulhat az egész életen át tartó egészséges életmód és szokások alapjainak megteremtéséhez a gyermekek és a fiatalok körében, többek között a mindennapos testmozgás lehetőségeinek előmozdítása révén;

11. a hagyományos sportok és játékok szerepet játszhatnak az európai sportmodell fő jellemzőinek megerősítése terén, mivel számos, e modell alapját képező olyan alapvető értéket testesítenek meg, mint az inkluzivitás, a sport integritása, a nemek közötti egyenlőség, a közösségi szerepvállalás és a kulturális sokszínűség;

12. az Európai Bizottság által a hagyományos sportokkal és játékokkal kapcsolatban végzett kutatás[1] rámutat azokra a kihívásokra, amelyekkel a hagyományos sportok és játékok szembesülnek az új résztvevők bevonzása terén, többek között az urbanizáció, a pénzügyi és az emberi erőforrások hiánya, valamint a származási területükön kívüli korlátozott láthatóság miatt;

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY A MEGFELELŐ SZINTEKEN:

13. mozdítsák elő – Európa sport területét érintő sokszínűségének és szellemi kulturális örökségének részeként – a hagyományos sportok és játékok ismertségét, többek között a hagyományos sportok és játékok nemzeti és regionális szintű feltérképezése, vagy adott esetben és a nemzeti körülményekkel összhangban a nemzeti sport- és kulturális politikákhoz való hozzájárulásuk elismerése révén;

14. segítsék elő a hagyományos sportok és játékok elismerésével kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjét a nemzeti hatáskörök és eljárások teljes körű tiszteletben tartása mellett, hozzájárulva ezáltal Európa közös kulturális örökségének védelméhez és népszerűsítéséhez;

15. szükségtelen adminisztratív terhek keletkeztetése nélkül támogassák az önkéntességet és az olyan közösségi alapú irányítási struktúrákat, amelyek fenntartják, megőrzik és átörökítik a hagyományos sportokat és játékokat;

16. támogassák azokat a kezdeményezéseket, amelyek a gyermekek és a fiatalok körében a figyelemfelkeltésre, valamint a hagyományos sportokat és játékokat gyakorlók potenciális körének bővítésére irányulnak, többek között – adott esetben és a nemzeti oktatási rendszerekkel összhangban – oktatás, ifjúsági szervezetek és közösségi alapú tevékenységek révén, ezáltal kiemelve a nemzedékek közötti átörökítés értékét;

---

[1] Európai Bizottság: Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság, *Mapping of traditional sports and games (TSG) in Europe – Final report* (A hagyományos sportok és játékok feltérképezése Európában – Zárójelentés), az Európai Unió Kiadóhivatala, 2016.

17. ösztönözzék a hagyományos sportokban és játékokban való inkluzív részvételt és az azokhoz való hozzáférést, összhangban az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkében foglalt, a megkülönböztetés tilalma elvével, amely cikk kimondja, hogy tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékosság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés;

18. adott esetben és a nemzeti jogszabályokkal és eljárásokkal összhangban mérlegeljék a hagyományos sportok és játékok felvételét a szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékébe;

19. ösztönözzék az önkéntes alapon megvalósuló együttműködési kezdeményezéseket, beleértve a hagyományos sportokkal és játékokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok határokon átnyúló cseréjét, a digitális platformokat és a fesztiválokat, valamint adott esetben és a nemzeti eljárásokkal összhangban vegyék figyelembe az egyéb európai hagyományos sportoknak és játékoknak a nemzeti területükön való fennállását és természetes fejlődését. Különböző tagállamokban és régiókban hasonló vagy egymáshoz kapcsolódó hagyományos sportok és játékok lelhetők fel, tanúbizonyságként a történelmi és kulturális kapcsolatokra Európa-szerte, és lehetőségeket kínálva a határokon átnyúló cserére, tanulásra és együttműködésre;

20. mozdítsák elő és erősítsék meg az együttműködést a hagyományos sportokkal és játékokkal foglalkozó európai és nemzetközi szervezetekkel vagy intézményekkel – például az UNESCO-val és az Európa Tanáccsal –, amelyek előmozdítják a kormányközi együttműködést a sport területén, és előtérbe helyezik a sportot mint az európai örökség, kultúra és történelem népszerűsítésének eszközét;

FELKÉRIK A BIZOTTSÁGOT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉVEL ÖSSZHANGBAN ÉS SAJÁT HATÁSKÖRÉN BELÜL:

21. megfelelő uniós kezdeményezéseken, többek között az Európai Sporthéten és az európai uniós sportfórumon keresztül támogassa a hagyományos sportokban és játékokban való részvételt. Adott esetben vizsgálja meg, hogy milyen lehetőségek kínálkoznak a hagyományos sportok és játékok gyakorlásának és átörökítésének ösztönzésére, valamint a kultúrák közötti párbeszéd megerősítésére, illetve arra, hogy új vagy már meglévő rendezvények témájaként ráirányítsa a figyelmet a hagyományos sportokra és játékokra;

22. segítse elő a bevált gyakorlatok cseréjét, például szakértői csoportok és az egymástól való tanulással kapcsolatos tevékenységek révén, beleértve a hagyományos sportok és játékok megőrzésével, irányításával és fenntartható fejlesztésével kapcsolatos ismeretek cseréjét is;

23. tárja fel az uniós szintű együttműködés megerősítésének lehetőségeit – a tagállami hatáskörök teljes körű tiszteletben tartása mellett – az érintett szakpolitikai területek, nevezetesen a sportra, a kulturális örökségre, a generációk közötti méltányosságra és az oktatásra vonatkozó politika között;

24. támogassa adott esetben a hagyományos sportokkal és játékokkal kapcsolatos projekteket a jelenlegi releváns uniós finanszírozási kezdeményezések, többek között az Erasmus+ sporttevékenységek, az Európai Szociális Alap Plusz és más releváns eszközök keretében;

FELKÉRIK – AUTONÓMIÁJUK TISZTELETBEN TARTÁSA MELLETT – A SPORTMOZGALMAT, A HAGYOMÁNYOS SPORTOK ÉS JÁTÉKOK KÖZÖSSÉGÉT, VALAMINT MÁS ÉRDEKELT FELEKET, HOGY:

25. mozdítsák elő a hagyományos sportokban és játékokban való inkluzív részvételt és az azokhoz való hozzáférést;

26. a sportágazat más szegmenseivel együttműködve erősítsék meg a hagyományos sportok és játékok meglévő struktúráin belül az irányításra, a megőrzésre és az integritásra vonatkozó normákat;

27. működjenek együtt a hatóságokkal a hagyományos sportok és játékok láthatóságának, hozzáférhetőségének és fenntarthatóságának javítása érdekében, többek között digitális és innovatív kommunikációs eszközök használata, valamint a generációk közötti átörökítésüket támogató dokumentáció kidolgozása révén;

28. ösztönözzék a határokon átnyúló hálózatépítést és együttműködést a hagyományos sportokhoz és játékokhoz kapcsolódóan.

A MELLÉKLET I. MELLÉKLETE

HÁTTÉRDOKUMENTUMOK

Uniós jogszabályi és szakpolitikai keret

– Az Európai Parlament 2025. október 7-i állásfoglalása az európai uniós szakpolitikáknak az európai sportmodell alakításában betöltött szerepéről (2025/2035(INI)) (HL C, C/2026/1521, 2026.4.15., *ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1521/oj*)

– A Tanács 2023. november 27-i következtetései – A 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend fejlesztése a célok megvalósítása érdekében: a fenntartható fejlődési célok lokalizálásának felgyorsítása (15939/23)

– A Tanács 2023. november 21-i következtetései a szociális, zöld és digitális átállásról (15732/23)

– A Tanács 2022. április 4-i következtetései – A sport és a testmozgás mint a fenntartható fejlődést szolgáló magatartásformálás ígéretes mozgatórugói (HL C 170., 2022.4.25., 1. o.)

– A Tanács 2021. november 30-i állásfoglalása az európai sportmodell fő jellemzőiről (HL C 501., 2021.12.13., 1. o.)

– A Tanács 2021. november 30-i következtetései az egész életen át tartó testmozgásról (HL C 501. I, 2021.12.13., 1. o.)

– A Tanács 2021. május 18-i következtetései a sportinnovációról (HL C 212., 2021.6.4., 2. o.)

– A Tanács 2019. november 22-i állásfoglalása a fenntartható fejlődés kulturális dimenziójáról (HL C 410., 2019.12.6., 1. o.)

– A Tanács 2018. május 24-i következtetései az Európai Unió közös értékeinek a sport segítségével történő közvetítéséről (HL C 196., 2018.6.8., 23. o.)

– A Tanács 2016. november 22-i következtetései a sportdiplomáciáról (HL C 467., 2016.12.15., 12. o.)

– Európai Bizottság: Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság, *Mapping of traditional sports and games (TSG) in Europe – Final report* (A hagyományos sportok és játékok feltérképezése Európában – Zárójelentés), az Európai Unió Kiadóhivatala, 2016

– A Tanács 2015. november 24-i következtetései a gyermekek motoros készségeinek, testmozgásának és sporttevékenységeinek előmozdításáról (HL C 417., 2015.12.15., 46. o.)

– A Tanács 2015. május 19-i következtetései az alulról szerveződő sportnak a transzverzális készségek – elsősorban a fiatalok körében történő – fejlesztésében betöltött szerepének a maximalizálásáról (HL C 172., 2015.5.27., 8. o.)

– A Tanács 2014. május 21-i következtetései a nemek közötti egyenlőségnek a sport területén való érvényesítéséről (HL C 183., 2014.6.14., 39. o.)

– Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL C 326., 2012.10.26., 391. o.)

Egyéb szervezetek dokumentumai

– UNESCO: *MINEPS VII záródokumentum: Fit for Life Alliance* (Szövetség a „Fitten az életben” programért), elfogadva a testnevelés- és sportügyi miniszterek és vezető tisztviselők 7. nemzetközi konferenciáján (MINEPS VII), Baku, 2023. június 29.

– Az Európa Tanács felülvizsgált Európai Sport Chartája (CM/Rec (2021)5)

– UNESCO: A testnevelés, a testmozgás és a sport nemzetközi chartája (2015)

– UNESCO: *Final Report of the Second Collective Consultation on the Safeguarding and Promotion of Traditional Games and Sports* (A hagyományos játékok és sportok megőrzéséről és népszerűsítéséről szóló második kollektív konzultáció zárójelentése), Teherán, Iráni Iszlám Köztársaság, 2009. január 16–20.

– Az Európa Tanács CM/Res(2007)8 állásfoglalása a kibővített részleges sportügyi megállapodás (EPAS) létrehozásáról

– Az UNESCO Általános Konferenciája, 33 C/21 határozat a hagyományos játékokról és sportokról, elfogadva annak 33. ülésszakán, Párizs, 2005

– Az UNESCO egyezménye a szellemi kulturális örökség megőrzéséről (2003)

– UNESCO, Punta del Este-i nyilatkozat, elfogadva a testnevelés- és sportügyi miniszterek és vezető tisztviselők harmadik nemzetközi konferenciáján (MINEPS III), Punta del Este, Uruguay, 1999. november 30. – december 3.